

Formanden: Der vil Intet være til Hinder for, naar den ærede Minister vil tilføje det, at disse Dokumenter kunne blive fremlagte i Bureauet.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det vil naturligvis være vigtigt, at Testamentet ikke paa nogen Maade forkommer, men i Bureauet vil der ikke kunne være Noget til Hinder for at fremlægge det; hele Sagen, deriblandt ogsaa de Forhandlinger, der have fundet Sted med vedkommende Stiftsovrighed, skal derfor blive fremlagt til Eftersyn for de ærede Medlemmer.

Formanden: Da det saaledes kan ventes, at der vil blive fremlagt flere Dokumenter, skal jeg tilbagekalde den af mig stete Opfordring om Indgivelsen af Endringsforslag til Sagens anden Behandling og nærmere angive, inden hvilken Tid disse skulle indleveres, for at der kan være Leilighed til at gennemgaae de Dokumenter, der maatte blive fremlagte af den ærede Minister.

Efter Dagsordenen gif man dernæst over til: Første Behandling af Forslag til Lov om Udvidelse af Retten til Kirkers og Kirkegaardes Benyttelse. (Lovudkastet findes i Anhang A Sp. 1075.).

Høgsbro: Vi have ikke kunnet opgive vort Ønske om, at dette Forslag maatte blive vedtaget af Rigsdagen, ved den Omstændighed, at dets væsentlige Indhold er blevet optaget i en kongelig Anordning af 2den Oktober. Jeg skal ikke for Dieblivet gaae ind paa de Afviselser fra vort Forslag, som findes i denne Anordning, og hvorved den efter vor Formening de enkelte Menigheds-Medlemmer tilkommende Ret til at benytte deres Sognekirke er bleven noget mere begrændset; thi Hovedvægten ligger paa den Form, som er valgt for Afgjørelsen. Dengang Loven om Sognebaandets Løsning var til Behandling her i Thinget, blev det, som bekjendt, af den daværende Minister lovet, at de Bestemmelser, som der her er Tale om, skulde blive trufne ad administrativt Veie, men man tænkte dengang paa et almindeligt

ministerielt Circulaire, saaledes som det f. Ex. senere skete ved Dprettesen af Menighedsraad. Den ærede nuværende Minister maa selv have været af den samme Mening; idetmindste udtalte han den 6te Marts 1860 i Landstthinget, at der, naar det viste sig, at Ministeriets Anskuelser i denne Sag ikke vare tilstrækkelig bekendte, „vilde være Anledning til at udstede et Circulaire derom“. I hele Tiden fra 1854 til 1861 har der ikke været Tale om nogen kongelig Anordning; først i forrige Aar, dengang dette Forslag var til tredie Behandling her i Salen, udtalte Ministeren, at Sagen kunde afgjøres ved en kongelig Anordning, og anførte som Grund dertil, at Sagen var en reen kirkelig Sag, som ikke kunde afgjøres af Rigsdagen uden i Egenkab af Synode, og dette fandt han urigtigt ligesaavel overfor Folkekirken, som overfor de andre Religionsfællesskaber. Sagen har iaar foreligget for Landemoderne, og der har, saavidt man kan see af de offentlige Blade, Stemningen nok overalt været for, at den slet ikke skulde ordnes ved nogen almindelig Bestemmelse, men at, hvis det skulde skee, burde det skee ved en kongelig Anordning. Der skal endogfsaa af en anseet Geistlig ligefrem være udtalt, at man maatte være snilde som Slanger og modtage en Anordning; her forelaa et Præcedens, som kunde være af stor Betydning til at undbrage Rigsdagens Afgjørelsen af den Slags indre kirkelige Sager. Den ærede Minister har nu erhvervet Hans Majestæts Underkrift paa en kongelig Anordning, og han har desuden forelagt Landstthinget et lille Lovudkast om et underordnet Bipunkt, hvori der udtrykkelig er taget Hensyn til den kongelige Anordning.

Det kan i og for sig være betænkeligt, at en Sag, der har været til Behandling paa Rigsdagen, bliver afgjort ved et efter Ministeriets eget Skjøn affattet ministerielt Circulaire, og det bliver dobbelt betænkeligt, naar, som i dette Tilfælde, Sagen endogfsaa engang har været forelagt Rigsdagen fra Ministeriets Side. (Dette har jo nemlig været Tilfældet med denne Sag ved visse Bestemmelser i det Forslag angaaende Menighedsraadene, som i sin Tid blev forelagt for Landstthinget af den ærede Minister. Desværre maatte disse Be-